

εν ολίγοις ημερωτικό δελτίο

Μάρτιος 2018

Στο παρόν τεύχος:

- Πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία οι επιστημονικές εκδηλώσεις με τη δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος
 - 12 Μαρτίου 2018: Επίκαιρα νομικά ζητήματα για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
 - 27 Μαρτίου 2018: Επίκαιρα νομικά ζητήματα για τις Τηλεοπτικές Αδειοδοτήσεις
- Πρόγραμμα JUSTICE
Τριήμερο Σεμινάριο ΚΔΕΟΔ & Πανεπιστημίου Frederick Κύπρου: «Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
- Στήλη επικαιρότητας Brexit: Συμφωνία για τη μεταβατική περίοδο

Ημερίδα με τη δωρεά του ΙΣΝ

ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Επίκαιρα Νομικά Ζητήματα

Τη Δευτέρα, 12 Μαρτίου 2018, πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του ΚΔΕΟΔ, με τη δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ), ημερίδα για τα επίκαιρα νομικά ζητήματα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Στην εκδήλωση συμμετείχαν διακεκριμένες προσωπικότητες του ακαδημαϊκού χώρου καθώς και εκπρόσωποι του τομέα της ενέργειας. Της ημερίδας προέδρευσε ο βιο-αρχιτέκτονας, μηχανικός και Πρόεδρος του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ), κ. Βασίλειος Τσολακίδης.

Κατά την πρώτη συνεδρία, η επίκουρη καθηγήτρια του ΕΚΠΑ, κ. Αικατερίνη Ηλιάδου, ανέλυσε τις βασικές παραμέτρους και τις στοχεύσεις της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη στήριξη των ΑΠΕ, οι οποίες περιλαμβάνονται στο λεγόμενο 'Χειμερινό Πακέτο' (Winter Package) που αφορά τον ενεργειακό τομέα και θα επηρεάσει άμεσα το σύνολο των ενεργειακών αγορών των κρατών μελών της Ένωσης και, συνεπώς, και την ελληνική ενεργειακή αγορά. Στη δεύτερη εισήγηση της συνεδρίας με τίτλο: «Ο νέος μηχανισμός στήριξης των ΑΠΕ. Ρυθμιστικό και νομοθετικό πλαίσιο των μόνιμων ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών έργων ΑΠΕ», ο κ. Διονύσιος Παπαχρήστου, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, ειδικός επιστήμονας και διευθυντής του γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), παρουσίασε σε γενικές γραμμές το εκτενές ρυθμιστικό και νομοθετικό πλαίσιο του νέου αυτού θεσμού για τα έργα ΑΠΕ.

Ημερίδα με τη δωρεά του ΙΣΝ

ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Επίκαιρα Νομικά Ζητήματα

Στο πλαίσιο της δεύτερης συνεδρίας, η οποία επικεντρώθηκε στην περιβαλλοντική διάσταση των ΑΠΕ, ο καθηγητής του ΑΠΘ κ. Κωνσταντίνος Γώγος ανέπτυξε τις απόψεις του για τα επίκαιρα νομικά προβλήματα που άπτονται του χωροταξικού σχεδιασμού των αιολικών πάρκων στην Ελλάδα. Τέλος, η ερευνήτρια του ΚΔΕΟΔ στον τομέα Ενέργειας και Περιβάλλοντος, κ. Χριστίνα Χατζηκωνσταντίνου, προσέγγισε στην εισήγησή της το ζήτημα της προστασίας του δασικού περιβάλλοντος, αναλύοντας τις νομοθετικές και νομολογιακές διαστάσεις που σχετίζονται με την κατασκευή έργων ΑΠΕ στην Ελλάδα

Και οι δύο συνεδρίες πλαισιώθηκαν με ενδιαφέρουσες ερωτήσεις εκ μέρους των συμμετεχόντων και ζωντανό διάλογο με τους εισηγητές. Η ημερίδα προσέφερε μία σφαιρική παρουσίαση του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τις ΑΠΕ, παραθέτοντας τις βασικές νομοθετικές και νομολογιακές εξελίξεις σε Ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Παράλληλα, μέσω των εισηγήσεων αλλά και του γόνιμου διαλόγου, αναδείχθηκε η υφιστάμενη κατάσταση για τις ΑΠΕ και τις μελλοντικές εξελίξεις στην ελληνική αγορά ενέργειας.

Η εκδήλωση ήταν εξαιρετικά επιτυχημένη, δεδομένης της αθρόας προσέλευσης και παρουσίας δικηγόρων, ακαδημαϊκών, δικαστικών λειτουργών, φορέων της Διοίκησης αλλά και πολλών ιδιωτών και εκπροσώπων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά ενέργειας. Αξιοσημείωτο ήταν, τέλος, το διεπιστημονικό ενδιαφέρον για την εκδήλωση, δεδομένης της συμμετοχής, όχι μόνο νομικών αλλά και μηχανικών και φοιτητών προερχόμενων και από τους κλάδους του Πολυτεχνείου.

Τα πρακτικά της ημερίδας θα δημοσιευτούν προσεχώς.

Ημερίδα με τη δωρεά του ΙΣΝ

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ Επίκαιρα Νομικά Ζητήματα

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Τρίτη, 27 Μαρτίου 2018, η ημερίδα που διοργάνωσε το ΚΔΕΟΔ με τη δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ) για τα επίκαιρα νομικά ζητήματα των τηλεοπτικών αδειοδοτήσεων. Την Ημερίδα συντόνισε ο Πρόεδρος του Ε.Σ.Ρ. και επίτιμος πρόεδρος του Αρείου Πάγου, κ. Αθανάσιος Κουτρομάνος, ενώ κατά την έναρξη αυτής απεύθυνε χαιρετισμό ο Πρόεδρος του ΚΔΕΟΔ, καθηγητής κ. Βασίλειος Σκουρής.

Η πρώτη εισηγήτρια, κ. Δήμητρα Παπαδοπούλου - Κλαμαρή, καθηγήτρια του ΕΚΠΑ και μέλος του Ε.Σ.Ρ., παρουσίασε εκτενώς τις αρμοδιότητες του Ε.Σ.Ρ., χρησιμοποιώντας ιδιαίτερα εύστοχα παραδείγματα ως προς το ευρύ φάσμα αρμοδιοτήτων του, οι οποίες δεν εξαντλούνται στο περιεχόμενο των εκπεμπόμενων προγραμμάτων, αλλά εκτείνονται στη λειτουργία των σταθμών, στην αδειοδότηση, σε ζητήματα μεταβίβασης, στην έγκριση μετάδοσης μηνυμάτων κοινωνικού περιεχομένου σε πολλά ακόμα ζητήματα.

Η κ. Τώνια Πεδιαδιτάκη, νομική σύμβουλος του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, ανέπτυξε σε βάθος το ζήτημα του ραδιοφάσματος, αναφερόμενη στην αρχή της επικουρικότητας υπό το φως της ενιαίας ψηφιακής αγοράς και της ενωσιακής στρατηγικής ραδιοφάσματος καθώς και σε σειρά νομοθετικών μέτρων και προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την ψηφιακή αγορά. Επισήμανε ότι το ραδιοφάσμα αποτελεί πολύτιμο και πεπερασμένο φυσικό πόρο και τόνισε την πρόκληση για την αποτελεσματικότερη αξιοποίησή του, προκειμένου να μεγιστοποιείται η δυνατότητα χρήσης του.

Ο κ. Παναγιώτης Μαντζούφας, αναπληρωτής καθηγητής του ΑΠΘ, επικεντρώθηκε, αφενός στο ζήτημα των συνταγματικών θεμελίων του πλουραλισμού στην ενημέρωση και αφετέ-

Ημερίδα με τη δωρεά του ΙΣΝ

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ Επίκαιρα Νομικά Ζητήματα

ρου στο δημόσιο αγαθό των τηλεοπτικών συχνοτήτων κατά τη διαδικασία αδειοδότησης και ανέλυσε τα συνταγματικώς κατοχυρωμένα δικαιώματα της ελευθερίας της έκφρασης, της πληροφόρησης και της ελευθερίας της επιχειρηματικής δράσης. Ο κ. Μαντζούφας υπογράμμισε, ότι οποιαδήποτε μορφή μονοπώλησης των ΜΜΕ χωρίς επαρκή αιτιολογία φαλκιδεύει τον πλουραλισμό και τόνισε ότι, για να ικανοποιηθούν οι σκοποί δημοσίου συμφέροντος, θα πρέπει η επιλογή των αδειοδοτούμενων παρόχων να γίνεται με βάση ποιοτικά κριτήρια, συναφή με τη ραδιοτηλεοπτική δραστηριότητα, και να μην αρκεί το κριτήριο της οικονομικής βιωσιμότητας των σταθμών.

Ο καθηγητής του ΕΚΠΑ, κ. Γιώργος Γεραπετρίτης, μίλησε για την αδειοδότηση των τηλεοπτικών συσθμών υπό το φως των θεμελιωδών ελευθεριών. Με δεδομένη την ευρεία διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών σε ζητήματα που άπτονται της διαδικασίας αδειοδότησης, ο κ. Γεραπετρίτης διέκρινε στοιχεία, τα οποία θα μπορούσαν να αποτελούν το νόμιμο έρεισμα υπαγωγής της αδειοδοτικής διαδικασίας στο ενωσιακό δίκαιο, όπως είναι η ύπαρξη διασυνοριακού ενδιαφέροντος και η εφαρμογή των γενικών αρχών του δικαίου της Ε.Ε. και επί της αγοράς της ραδιοτηλεόρασης.

Τέλος, η κ. Αφροδίτη Δημοπούλου, ερευνήτρια στο ΚΔΕΟΔ στον τομέα της ευρωπαϊκής προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, παρουσίασε ζητήματα σχετικά με την προσέγγιση του ΕΔΔΑ στο πεδίο των ραδιοτηλεοπτικών αδειοδοτήσεων και αναφέρθηκε στις αρχές και τους κανόνες που η νομολογία του έχει διαπλάσει. Η κ. Δημοπούλου ανέλυσε το κανονιστικό πλαίσιο, που διέπει την ελευθερία της έκφρασης και, ειδικότερα, τη δομή του άρθρου 10 της ΕΣΔΑ και τη σημασία της ερμηνείας του στη διαμόρφωση κανόνων.

Μετά την ολοκλήρωση των ομιλιών ακολούθησε συζήτηση, κατά τη διάρκεια της οποίας υπήρξαν εξαιρετικά ενδιαφέρουσες τοποθετήσεις και παρεμβάσεις. Το σύνολο των εισηγήσεων αναμένεται να δημοσιευθεί από το ΚΔΕΟΔ, με τη μορφή πρακτικών, οπότε θα είναι και ευρύτερα διαθέσιμο.

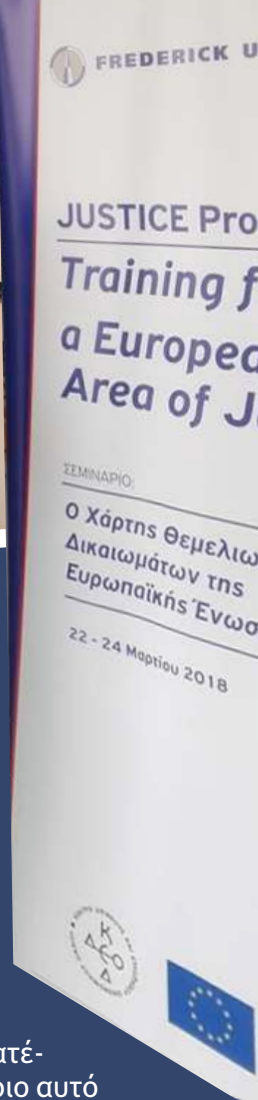

Τριήμερο Σεμινάριο ΚΔΕΟΔ & Πανεπιστημίου Frederick Κύπρου Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στις 22-24 Μαρτίου 2018, το ΚΔΕΟΔ σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Frederick της Κύπρου διοργάνωσαν, στις εγκαταστάσεις του τελευταίου στη Λευκωσία, σεμινάριο με θέμα «Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της δράσης «Εκπαίδευση για έναν Ευρωπαϊκό Χώρο Δικαιοσύνης» (Training for a European Area of Justice) του προγράμματος JUSTICE (2014-2020) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η υλοποίηση της οποίας ανατέθηκε στο ΚΔΕΟΔ, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Frederick της Κύπρου. Το σεμινάριο αυτό παρακολούθησαν νομικοί, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές από την Κύπρο, καθώς και δικηγόροι από την Ελλάδα. Το ΚΔΕΟΔ εκπροσώπησε η Διευθύντρια Ερευνών του, Δρ. Ε. Μουαμελετζή. Μεταξύ των ομιλητών συγκαταλέγονταν τόσο μέλη του διδακτικού προσωπικού του Πανεπιστημίου Frederick όσο και εκπρόσωποι του δικαστικού σώματος και δικηγόροι. Στόχος του σεμιναρίου ήταν η εμβάθυνση της γνώσης των συμμετεχόντων νομικών αναφορικά με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατά κύριο λόγο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της ανάλυσης των σημαντικότερων διατάξεων του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ενώ δεν παραλήφθηκαν οι σχετικές κατά τόπους συγκρίσεις με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Οι εισηγήσεις αφορούσαν τις εξής θεματικές: α) εισαγωγή στον ΧΘΔ και διερεύνηση του πεδίου εφαρμογής του, β) παρουσίαση / ανάλυση των επιμέρους θεμελιωδών δικαιωμάτων υπό το πρίσμα νομολογιακών παραδειγμάτων του ΔΕΕ, με ιδιαίτερη έμφαση στην υπόθεση *Fransson* (C-617/10), και του ΕΔΔΑ. Βασικές ενότητες αποτέλεσαν κατεξοχήν θεμελιώδη δικαιώματα που βρίσκονται στον πυρήνα του Χάρτη, όπως η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, η απαγόρευση βασανιστηρίων και η αρχή της ισότητας, καθώς και επίκαιρα ζητήματα, όπως η προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και το σχετικά προσφάτως αναγνωρισμένο δικαίωμα σε υγιές περιβάλλον. Επιπλέον, κατά την τρίτη ημέρα εργασιών του σεμιναρίου, έλαβε χώρα σύντομη ενημέρωση σχετικά με το πρόγραμμα “HELP”, που υποστηρίζεται από τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και αποτελεί ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την εκπαίδευση των επαγγελματιών του δικαίου πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα, παρέχοντας, μεταξύ άλλων, δυνατότητα ηλεκτρονικής παρακολούθησης μαθημάτων του τομέα. <https://www.coe.int/el/web/help-country/about-help>

Μέσα από το σεμινάριο, δόθηκε η δυνατότητα στους συμμετέχοντες να αποκτήσουν τις κατάλληλες θεωρητικές βάσεις, καθώς και να επικαιροποιήσουν τις γνώσεις τους πάνω στην εφαρμογή του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος συνιστά πολύτιμο εργαλείο για κάθε νομικό. Ιδιαίτερα εποικοδομητική ήταν, τέλος, η αλληλεπίδραση Ελλήνων και Κυπρίων νομικών, μέσω της ανταλλαγής απόψεων, εντοπισμού διαφορών μεταξύ των δύο νομικών συστημάτων και εκατέρωθεν ενημέρωση για εθνικές τάσεις της νομολογίας.

Brexit

Συμφωνία για τη μεταβατική περίοδο

Στις 20.03.2018 ανακοινώθηκε από τους επικεφαλής διαπραγματευτές των δύο πλευρών, Μισέλ Μπαρνιέ και Ντέιβιντ Ντέιβις, η επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των διαπραγματευτικών ομάδων της ΕΕ και του ΗΒ σε ό,τι αφορά στη μεταβατική περίοδο για το Brexit. Ειδικότερα, έγιναν δεκτές οι προτάσεις της ΕΕ για πλήρη εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας εκ μέρους του ΗΒ, χωρίς τη συμμετοχή του στη διαδικασία λήψης αποφάσεων (δηλαδή χωρίς εκπροσώπους στα ευρωπαϊκά όργανα), αλλά σημειώθηκε ότι η μεταβατική περίοδος θα έχει ημερομηνία λήξης την 31.12.2020. Περαιτέρω, οι πολίτες που θα εγκατασταθούν στο ΗΒ κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου θα έχουν τα ίδια δικαιώματα με όσους έφτασαν πριν από την ημερομηνία του Brexit. Με αυτήν τη συμφωνία, παρέχεται στους πολίτες και τις επιχειρήσεις ασφάλεια δικαίου και, επιπλέον, τους δίδεται επαρκής χρόνος προετοιμασίας.

Σε ό,τι αφορά στο ζήτημα της Β. Ιρλανδίας, οι δύο πλευρές επαναβεβαίωσαν την κοινή έκθεση που παρουσιάστηκε τον Δεκέμβριο, στην οποία δεσμεύονται για αποφυγή των 'σκληρών συνόρων' και τη διασφάλιση της συμφωνίας της Μεγάλης Παρασκευής, τον κοινό χώρο ταξιδιών και τη συνεργασία μεταξύ Βορρά και Νότου στη νήσο της Ιρλανδίας. Ο Μισέλ Μπαρνιέ σημείωσε ότι στο νομικό κείμενο της αποχώρησης θα υπάρχει η 'εφεδρική' επιλογή κάποιου είδους συνόρων μεταξύ της νήσου της Βρετανίας και της νήσου της Ιρλανδίας μέχρι να βρεθεί άλλη λύση, δηλώνοντας, ωστόσο, ότι η ΕΕ είναι έτοιμη να εξετάσει και τις υπόλοιπες επιλογές. Ταυτόχρονα, υπενθύμισε ότι η μεταβατική περίοδος εξαρτάται από την επίτευξη μιας συνολικής συμφωνίας αποχώρησης, διευκρινίζοντας χαρακτηριστικά ότι «τίποτα δεν έχει συμφωνηθεί μέχρι να συμφωνηθούν όλα».

Εν συνεχεία, το Συμβούλιο, συνεργόμενο σε σύνθεση ΕΕ-27, ενημερώθηκε από τον κ. Μπαρνιέ σχετικά με τις προαναφερόμενες εξελίξεις στις διαπραγματεύσεις για το Brexit και παρουσίασε στους υπουργούς τη συμφωνία που επετεύχθη. Στις 23.03.2018, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (άρθρο 50) καθόρισε κατευθύνσεις για το πλαίσιο της μελλοντικής σχέσης μεταξύ ΕΕ και ΗΒ μετά το Brexit, οι οποίες θα χρησιμεύσουν ως εντολή για τον διαπραγματευτή της ΕΕ, προκειμένου να αρχίσει συζητήσεις με σκοπό τη διαμόρφωση μιας συνολικής αντίληψης. Η συνολική αυτή αντίληψη θα αποτυπωθεί σε πολιτική δήλωση, η οποία θα συνοδεύει τη συμφωνία αποχώρησης και θα μνημονεύεται σ' αυτήν.

